

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
În America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

Școala și Biserica

Ele trebuie să meargă mână în mână, căci altfel copilașii noștri se depărtează de Dumnezeu și de cele sfinte.

Între legile cari se făuresc acum și cari vor fi așezate la temelie țării românești, este și o lege ai cărei paragrafi grăesc despre școlile dela sate. Legea aceasta este croită așa, ca mai mult să înstrăineze școala de biserică decât să o apropie.

Știm bine că mai de mult școala era soră bună cu biserică, era sora ei mai mică. Părintele care slujea la biserică era și director peste școală și împreună cu curatorii puneau la cale fel și fel de treburi școlare. Iar dascălul, care învăța copiii la scris și la citit, cânta în biserică în strană și, alături de dânsul, cântau și bălețandrii mai mari din școală, cari se sileau să prindă cât mai bine glasurile și troparele din octoih.

Așa era pe vremuri școala, slujea bisericii și asculta de ea, așa cum ne spune sfânta evanghelie că asculta Maria învățăturile Mântuitorului la picioarele lui. Și pe urma acestei bune înțelegeri între biserică și școală răsăreau obiceiuri bune și piereau păcatele și fărădelegile, așa cum piere și se împrăstie întunerecul la strălucirea razelor de soare.

Mai de mult erau sate, unde oamenii după ce ieșeau dela sfânta liturghie, judecau fel și fel de păcate ce se făceau în sat și le pedepseau. Mai de mult ori ce scârbă și neînțelegere era la casa unui creștin, nu mai căuta nime leac la judecătorii, ci mergeau oamenii cu jalba la preotul și la dascălul lor.

Dacă ne uităm însă azi la școlile noastre, gândești că-s niște magazii pline de răceală și umezală. S'a stins din ele toată căldura de odinioară. Dascălul care învăța copiii, de dimineața până seara se trudește să lumineze cât mai mult mințile copilașilor, la biserică însă nu merge decât foarte rar. De cântat în strană nu mai cântă, căci învățătura lui e cu mult mai mare și nu-i îngăduie să se puie alături cu niște dieci. Mai mult,

unii învățători au început chiar să nu mai creadă nimica și să vorbească fățiș împotriva bisericii.

Copiii sunt poate tobă de carte și știu pe de-a rostul toată istoria Românilor, dela Traian până la Ferdinand I., dar în jurul stranelor nu mai spune nici un copil „Apostolul“ nici „Credeul“. Preotul din sat încă cu sfială se apropie de școală, la care odinioară mergea ca la el acasă, căci se teme, că nu va călca bine peste prag și Domnul inspector școlar îl va lua la răspundere. Are timpul măsurat cât poate sta de vorbă cu fiii lui sufletești, încolo toată vremea se folosește pentru alte învățături.

Ce putem aștepta pe urma unor astfel de școli, cari nu mai ascultă de biserică și nu slujesc lui Dumnezeu alături de ea? „Cine nu ascultă de biserică, să-ți fie ție ca un păgân și vameș“, a zis Mântuitorul. Școala care nu ascultă de biserică, va crește poate copii învățați, dar copii păgâni cu sufletul, cari nu vor mai cinsti pe Dumnezeu și nici pe părinți, căci copilul care nu învață de mic frica lui Dumnezeu, nici de părinți nu mai ascultă, iar când va fi mare va fi un destrăbălat.

Vreți dară fraților săteni să aveți copii de aceștia? Vreți ca copiii voștri să vă batjocorească la bătrânețele voastre? Asta știu că nu o vreți. Cereți dar atunci ca școala să se apropie de sfânta biserică. Cereți ca dascălul vostru să nu înconjure biserică, ci să ducă copiii la sfânta liturghie și să le dea pildă bună.

V'a răspunde poate Domnul învățător că pe el îl plătește statul și nu are să dea seama la nime. Dar un țăran cuminte a zis către un învățător: „Da, statul te plătește, dar din punga noastră, de aceea avem dreptul să cerem să ne dai copiii noștri așa de curați la suflet cum ni i-ai luat“.

Din pătimirea Românilor Ardeleni.

— Adecă cum și-au zidit pe vremuri Români din Reghin biserică. — Jertfa marelui învățat al neamului, Petru Maior. —

În ziua de 14 Februarie a acestui an se împlinesc 105 ani dela moartea unuia dintre cei mai mari învățați ai neamului, Petru Maior. Acest mare învățat, dinpreună cu tovarășii săi, călugării Samoilă Clain și Gheorghe Șincai, au arătat că noi Români ne tragem din viața nobilă a vechilor Romani și că limba noastră frumoasă românească este fiica limbei pe care o vorbea pe vremuri poporul roman dela sate.

În legătură cu împlinirea alor 105 ani dela moartea acestui mare învățat îmi vine în minte o pagină din pătimirea poporului nostru.

Era pe la anul 1784. Petru Maior a avut o gălceavă cu episcopul Ioan Bob dela Blaj și s'a dus de preot la Reghinul săsesc, fiind numit totdeodată și protopop la Gurghiu. De fapt însă locuia în Reghinul maghiar, astăzi Reghin-sat, pentru că în orașul săsesc Reghin Români nu aveau nici biserică nici casă parohială. Și locuiau pe atunci în Reghin mai mulți Români bogați, negustori macedo-români, veniți din Turcia și așezați pe aceste meleaguri, ca familiile Marinovici, Bardosși, Vraciu, Muntean, Radu și Mihailovici.

Îndatăce a venit Petru Maior la Reghin, s'a și înțeles cu acești neguțători ca să-și zidească oarecum o biserică. Au și cumpărat, în ascuns, dela un sas scăpătat, o casă și o curte, la capătul orașului, având de gând să-și zidească acolo biserică și casă parohială. Sașii, înțelegând scopul Românilor, s'au hotărât să zădărnicească planul Românilor, de aceea, în ziua următoare, magistratul orașănesc a trimis o comisie la fața locului, cu scopul de a cuprinde aceea casă și de a zidi pe locul acela grajduri pe seama erarului. Români însă, făcuți băgători de seamă, încă de cu noapte, de cătră protopopul Petru Maior, despre planul Sașilor, s'au adunat des de dimineață, au așezat în curte o masă, iar pe aceea au pus vasele și cărțile sfinte, aduse din Reghinul maghiar, între doi stâlpi așezară un clopot, iar de un alt stâlp atârnară o toacă. Pe când sosi comisia, trimisă de magistrat la fața locului, Petru Maior slujia, înconjurat de credincioșii săi, sfânta liturghie, sub ceriul liber. Sașii atunci se întoarseră înapoi, dar pe Petru Maior i-au părît la guvern. Urmarea procesului acestuia a fost, că Petru Maior, la anul 1809, a fost silit să părăsească Reghinul și să meargă la Buda, unde a fost revizor al cărților românești și a trăit până la anul 1821, în 14 Februarie. Români din Reghin și-au început însă zidirea bisericii și au sfințit-o la anul 1811 și este una dintre cele mai frumoase biserici românești din Ardeal.

zavistiei. Destul ne-au stricat aceste păcate în tot cursul vieții noastre, barămi acum, când se apropie vremea pocăinței, să ne desbărăm de ele. Să trăim în pace, așa dupăcum ni-a cerut-o aceasta sfânta biserică la Crăciun.

Să nu uităm apoi, că postul nu este un lucru de șagă. Chiar și din punct de vedere al sănătății e bine să postim. Carnea prea multă strică stomacul, ficatul, rinichii; din mâncarea prea multă de carne vin o mulțime mare de boale și chiar moartea. Postul nostru este, nu-i vorba, cam aspru, dară vlădicii dau deslegare dela greutatea postului, dându-le voie celor mai slăbuși să mănânce mâncări pregătite cu lapte și cu ouă. Iar dacă postim, să nu ne fâlim cu aceasta înaintea oamenilor, ca fariseul, căci Tatăl nostru vede și întru ascuns.

Să ne desbărăm apoi de prea marea alipire de comorile lumii acesteia. Să ne gândim la cântarea dela înmormântare: „când dobândim lumea, atunci în groapă ne așezăm” și la vorba aceea minunată a Mântuitorului „unde este comoara noastră, acolo va fi și inima noastră” și să ne pregătim cu toată inima la primirea sfintei Cuminecături.

Iuliu Maior.

O poveste cu tâlc

Cum a ajuns I. P. S. mitropolit dela Sibiiu proprietar de pământ în Alba-Iulia.

O întâmplare cam șoadă ne povestește ziarul „Albailulia”, o întâmplare pe care e bine s'o cunoască și cetitorii noștri.

Zice, că era la Galda de jos moșia baronului Kemény Árpád, moșie care s'a fost împărțit, la împroprietărire, între bisericile și școlile românești din protopopiatul Alba-Iuliei. Și cum s'au bucurat de mult aceste biserici și școli, că au apucat și ele la puțină moșie din pământul baronesc!

Dar bucuria n'a fost a bună. Pentru că I. P. S. Nicolae și-a pus în gând să capete și I. P. S. Sa din acel pământ. Mai căpătase nu e vorba din aceea moșie și o jidovoaică, Doamna Vilma, care a știut să se învârtască pe lângă cineva dintre cei mari, dela minister. Căpătase jidovoica 25 de jugăre, pe când bisericile și școlile din tractul protopopesc al Alba-Iuliei numai câte 5 jugăre. Dar nu e mirare. Se vede că jidovoica, Doamna Vilma, a luerat mai mult pentru neamul românesc, decât bisericile și școlile noastre.

Când am auzit, că I. P. S. Nicolae al Sibiiului e vorba să capete parte din aceea moșie, ne-am gândit, taci, că acum se face dreptate. I. P. S. căpătă din moșia jidovoiciei. Dar n'a fost așa. Moșia s'a luat dela biserică și dela școli, li-s'au luat fiecareia cele 5 jughere și s'au dat I. P. S. Sale, iar Doamna Vilma a căpătăt și ea tot 25 de jugăre, dar nu pământ nesămănat, ci sămănat gata de preoții și învățătorii din tractul Alba-Iuliei.

Ne mai spune gazeta și aceea, că I. P. S. mitropolit Nicolae al Sibiiului n'arfi putut ajunge altfel la moșie, decât dacă i-ar fi făgăduit dlui consilier agricol al județului, Danielescu, folosul moșiei sale pe un an și poate și mai bine.

S'au luat așadar moșiile din mâinile bisericilor și ale școlilor și s'au dat I. P. S. Sale și Doamnei Vilma, iară folosința, pe un an și mai bine, dlui consilier agricol Danielescu. La spatele afacerii stă însă dl. ministru Constantinescu.

Ce tovarășie minunată, înaltpreasfinția Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan al Sibiiului, jidovoica Vilma și dl. ministru al domeniilor Alexandru Constantinescu! Și toții trei prescurtând biserică și școlile românești!

Cum stă lumea și țara?

Alegerile comunale.

Lupta pentru alegerile comunale e în toi pretutindeni! În țara întreagă se frământă lumea cu zor, râvnind fiecare partid să câștige biruința. Alegerile comunale vor începe în 18 Februar și vor ținea trei zile.

Alegerea se face după noua lege administrativă, votată de parlament în toamnă.

În numărul 5 al gazetei noastre s'a arătat amănunțit, că ce rost au alegerile comunale și ce datorie au toți cetățenii față de aceste alegeri comunale și județene.

S'a arătat apoi, că cine are dreptul de vot; cine face lista alegătorilor; când se pune spre vedere lista alegătorilor; cine poate fi candidat pentru consiliile comunale. Tot în aceea gazetă s'a arătat când se depun listele de candidare și unde?

Cum se votează?

Acum ar mai trebui lămurită votarea. Dar, de bună seamă, notarii vor fi tâlmăcit legea votării, încât sătenii o cunosc acum deplin. Votarea se face tot ca și la alegerile agricole, cu liste, punând și întărind cu pecetul lista cu care vrea alegătorul să voteze.

În consiliul comunal orășănesc se aleg 12 consilieri și 4 suplinitori. La sate se aleg 9 consilieri și 3 suplinitori. Afară de aceștia, din consiliul comunal, mai fac parte de drept: preotul care are cei mai numeroși credincioși în comună, — precum și directorul școlii de stat, sau cel mai bătrân dintre învățători.

Când se alege primarul?

Membrii noului consiliu comunal, îndată după ce s'au isprăvit alegerile comunale, în ziua de 22 Februar, se întrunesc și țin cea dintâi adunare și aleg din sinul lor pe primarul și pe jurați. Primarul și consilierii comunali apoi trebuie să se înfățișeze înaintea pretorului ca să depună jurământul de supunere și credință, și apoi numai după asta pot să între cu drepturi depline în slujba primăriei și a cetățenilor!

Acum Dumnezeu să ajute dreptății! Sătenii să-și aleagă de consilieri pe oamenii cei mai vrednici, și cei mai potriviți să între în consiliile comunale, și din mijlocul lor să aleagă primar pe cel mai fruntaș. Astfel, lucrurile vor merge bine și toate se vor face în comună spre binele și mulțămirea tuturor!

Ajute Dumnezeu să fie așa!

Ce fac partidele?

În vederea izbândei toate partidele se opintesc din răspuțeri și se pregătesc cu zor la luptă grea și hotărâtă. Partidele din opoziție și-au zis: „Nu mai putem sta în tabere deosebite, acum, când guvernul liberal vrea să mai rămână patru ani la cârma țării! Trebuie să ne unim! Să dăm cu toții mâna și să uităm toată dușmănia dintre noi!”

Zis și făcut! Partidul național și cel țărănesc s'au înțeles cei dintâi și lor li-s'a adaos la câteva zile toate celelalte partide românești: partidul poporului, de sub prezidenția generalului Averescu, partidul socialist-democrat, al muncitorimii, „Liga chiriașilor” și „Uniunea meseriașilor” din toată țara. Ba, chiar partidul șvabilor (a nemților) din Bănat și partidul evreesc din Ardeal încă s'au hotărât să lupte în aceste alegeri alături de „opoziția unită”, având toți mare încredere în luptătorii partidului național cari ajungând la cârma țării vor face dreptate pentru toată lumea, căci sârbătorește au făgăduit-o aceasta în adunarea cea

mare dela Alba Iulia, când s'a unit Ardealul cu România.

Lupta dintre partidele din opoziția unite și dintre guvern va fi grea, căci și unii și alții vreau izbândă pe toată linia.

Pactul guvernului cu Ungurii.

Guvernul văzând, că lupta se arată înverșunată, a căutat și el după tovarăși de luptă. A intrat la tocmești cu partidul unguresc din Ardeal. Le-a făgăduit guvernul, că le va împlini doleanțele naționale pe cari și le-au arătat în convorbirile cari le-au purtat cu fruntașii guvernului liberal și astfel înțelegerea s'a făcut — dar scrisoarea de pecetluire a acestor făgăduințe încă nu s'a iscălit până în clipa când scriem noi aceste rânduri. Ungurii, grofii și baronii, din partidul maghiar ar vrea să aibă chezașie iscălitura primministrului însuși. Dar dl Brătianu până acum încă nu și-a iscălit numele, căci așteaptă să vadă, ce rașonnet are în țară o astfel de tovarășie politică. Dacă țara i-s'ar părea potrivnică, atunci nu. iscălește și pornește cu alte planuri la luptă, poate tot alături de Unguri, dar pe ascuns, se ajută ca să nu-i mai știe toată țara.

Vin vești din întreg Ardealul, că alegătorii unguri nu ascultă de înțelegerea dela Cluj și nu vreau să voteze cu guvernul după porunca grofilor și baronilor pe cari îi cunosc și ei tot așa de bine, precum îi cunoaștem și noi, de când ei ne erau stăpâni în Ardealul cel supus și obidit. Ei vreau să voteze cu partidul național-român, căci în conducătorii acestui partid au mai multă încredere decât în grofii și baronii partidului lor unguresc.

Lupta va fi grea, dar toate semnele arată, că izbândă trebuie să fie a partidelor din opoziția unită.

Parlamentul s'a închis.

În vederea alegerilor comunale, Parlamentul s'a închis. Deputații și senatorii au plecat cu toții pe sate, ca să pregătească poporul pentru alegeri.

Zinoview a fugit din Moscva.

Cine n'a auzit de numele acestui afurisit și îndrăsnit bolșevic? El a fost președintele „Internaționalei a 3-a”, adică a tovarășiei tuturor bolșevicilor din lumea întreagă. Dar cu planurile lui prea îndrăsnite, de-a face bolșevică toată lumea, i-s'a infundat! Țările mari din Apus i-au dat peste ghiare și au pus în vedere celorlalți conducători bolșevici să-l mai potolească cumva pe tovarășul Zinoview, că de nu, nu va eși chiar bine și cu fața curată! Dar Zinoview, nici una nici alta, nu voia să asculte de nici un sfat, și voia revoluții în toate țările și chiar război cu toată lumea! Văzând tovarășii bolșevici, că nu-i cu toate doagele, l-au înhățat și l-au băgat la răcoare, doar aeolo va fi mai cuminte. Din închisoare însă a scăpat. Dar a pierit și din Moscva și până acum nu i-au dat de urmă. În sarcina lui s'au găsit multe nerândueli pentru cari trebuia să fie pedepsit și judecat la închisoare grea!

Nori grei se arată la Răsărit.

Cine o fi de vină, cine nu, că în uriașa împărăție dela „soare resare” sunt tot revoluții și se pregătesc de război? Știrile cari vin din depărtata Chină sunt foarte îngrijorătoare pentru bolșevicii ruși. Sfatul comisariilor poporului ține tot într'una ședințe în legătură cu șvonurile ce-i vin pe aripile vântului dela vecinii din Răsărit. Gazetele rusești, în frunte chiar

călătorie cu luntrea pe râul Key. Făcând o mișcare prea mare cu brațul, i-a căzut în apă un brătar scump, care prețuia 25 de mii de dolari. În clipita aceea a văzut, cum a venit un pește mare și a imbucacat brătarul. Atunci milionara a dat de știre, că dă 1000 de dolari pescarului, care-i va prinde peștele cu pricina. De atunci pescarii s'au pus pe lucru și caută zi și noapte după peștele prețios.

Creștinii omoriți lângă Damasc. O bandă de tătari au omorât 40 de creștini dintr'un sat de lângă Damasc, cetate din fosta țară jidozească. Sunt temeri că prigonirea creștinilor se va înasprî.

Iarăși cutrămur. Un mare cutrămur de pământ a nimicit mai multe sate din Turcia-Asiatică.

Prinț brav. Prințul de coroană al Suediei, Gustav, a scăpat dela înec pe un marinar american, înotând cu cel ce era să se îngece până la țarm.

Românii din America. Ministrul României la Londra, dl Titulescu, a stat câteva săptămâni în America. Cu prilejul acesta el a cercetat și pe Românii noștri din America. Întrebat de un ziarist, ce părere are despre acești Români, dl Titulescu a răspuns că Românii noștri sunt cetățeni americani foarte buni, că Americanii îi iubesc și-i prețuiesc mult, că Românilor le place și acolo mai mult cultura pământului și că la Cleveland Românii așa se află de bine ca la noi în Ardeal și că ne fac numai fală.

O vizită a câtorva ofițeri francezi la noi. Sâmbătă în 30 Ianuarie au sosit la București câțiva ofițeri francezi de rezervă. Au vizitat orașul, apoi au plecat la Slănic, jud. Prahova, prin Ploești la Câmpina, la Petroșeni, Lupeni și Arad, iar de acolo au mers spre Paris. Li-s'a făcut pretutindeni primiri frumoase.

O femeie măritată de 36 de ori. Tribunalul din Cairo (Egipt, în Africa) a pedepsit cu 2 ani închisoare pe o doamnă, pentru că a falsificat de mai multeori certificatele de divorț și astfel s'a căsătorit de 36 de ori în cursul alor 12 ani.

Hoșă păcălită. Văduva Gidai Ludovic furase dela comerciantul Hermann Mandel din Șimleul-Silvaniei câteva inele, pe cari le-a îngropat în curtea casei. Prinsă, a recunoscut furtul, conducând pe poliști la locul, unde le ascunse. Spre marea ei mirare însă inelele lipsseau. Le furase alt hoț.

Francezii despre noi. Astă toamnă fuseseră la noi câțiva profesori și studenți francezi, cari au cercetat între altele și fruntașa comună Crăciunelul de jos. Acești profesori și studenți au ținut până acuma trei conferințe despre cele văzute la noi, în cea de a treia conferință abatele Botinelli a vorbit despre unirea bisericilor, așa cum se pune în România.

Călduri mari în Brazilia. În Brazilia căldurile au ajuns îngrozitoare. Sunt 40 de grade de căldură, la umbră.

În loc de cărți, gloanțe. Din București s'a trimis un pachet școlii de agricultură din Todireni, Basarabia. Pe fracht era declarat cărți. Desfăcându-se pachetul s'au aflat în el gloanțe de revolver. Poliția face cercetări.

Francezii s'au săturat de comuniști. Deputatul francez comunist Doriot, care era vestit de mare comunist, a fost judecat la 8 zile închisoare și amendă (gloabă) în bani de 300 de franci.

Uolgaș de 11 ani. Săteanul Ștefan Lurin din Taraclia, jud. Ismail în Basarabia, ră-

mânând văduv cu mai mulți copii, s'a însurat a doua oră, luând în căsătorie pe Aculina Stelianu.

Vitrega însă nu suferea pe copiii soțului său și-i prigonea fără nici o milă. În ziua de 28 Ianuarie a lovit cu un par, fără de a avea pricină oarecare, pe fiul ei vitreg Ioan, care este de 11 ani. Mănios copilul a pus mâna pe un cuțit mare de bucătărie și l-a implantat în inima mamei sale vitrege. Femeia a căzut jos, scaldată în sânge. Copilul infuriat și turbat de mânie îi mai dete încă vreocâteva lovituri de cuțit, până a văzut că e moartă, apoi a eșit în mijlocul uliței și a strigat după oamni, spunându-le că și-a omorât mama vitregă.

S'au înecat 200 de inși. Pe insulele Balayane a fost o furtună groaznică, în urma căreia s'au prăbușit mai multe case și s'au înecat 200 de oameni.

† Aurelia Pop născ. Karșai, soția protopopului pensionar Alexandru Pop, a murit la 5 Februarie, în anul al 70-lea al vieții și al 49-lea al căsătoriei. Înormântarea i-s'a făcut Duminecă în 7 Februarie la Cluj. O jeluște fiul său Dr. Valeriu Pop și mai multe rudeni. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Cunoștințe folositoare.

Plugarul e talpa țării.

Cuvintele scrise în fruntea acestor șire sunt un adevăr pe care nu-l poate nimeni trage la îndoială. Fapt e că dintre locuitorii României 80 la sută sunt plugari și că prin urmare tot cam 80 la sută dintre soldații României sunt plugari. Astfel stând lucrul, datorința fiecărui guvern ar trebui să fie, ca să se îngrijească mai înainte de toate de talpa țării, care este plugarul. Ne trebuiesc nu e vorbă și oameni cu carte, preoți, învățători, profesori, medici, ingineri, ne mai trebuiesc apoi și neguțatori și meseriași, dar capul lucrului e, ca plugarilor noștri să le meargă bine, pentru că ei lucră pământul, ei și-l apără, ei păstrează mai curată limba și legea, ei cântecele și poveștile, ei obiceiurile strămoșești, și fără de ei România n'ar fi Românie și țara n'ar fi țară.

Cu toate acestea ce vedem? Guvernele noastre nu s'au prea îngrijit de țărânie, i-au împărțit nu e vorba pământ, nu ca Ungurii, dar nu s'au îngrijit ca acest pământ să poată fi și lucrat după cuviință. Zadarnic îi dai plugarului pământ, dacă nu te îngrijești să aibă vite de lucru, mașini de tot felul și pricepere la lucrarea pământului.

România e țara cea mai bogată a Europei, în pământ roditor și cu toate acestea este astăzi săracă. Bani noștri sunt mai ieftini chiar și decât ai Bulgarilor. Numai Ungurii și Bolșevicii au bani mai stabi ca ai noștri. Pentru ce? Între altele și pentru că nu ne știm lucra pământul după cum ar trebui și prin urmare nu avem bucate așa de frumoase și de prețioase cum ni-se cer.

Chiar de aceea cea dintâi datorință a ori cărui guvern este, să se pună pe gânduri și să chibzuiescă, cum ar putea fi mai de folos plugarilor, cari fără îndoială ei sunt talpa țării.

Cel mai bun lucru ar fi, dacă statul ar înființa în fiecare județ câte 2—3 școli de plugărie. La aceste școli ar trebui să fie profesori foarte buni, cari să cunoască din fir în păr pământul și umblarea vremii din județ. Școlile ar trebui să fie în mijlocul unei moșii de cel puțin 30—40 jugăre, în care să se cultive toate plantele cari se pot cultiva în acel județ. Iară la această școală să fie obligați să umble cel puțin câte doi băieți din fiecare sat al județului. Astfel acești băieți ar învăța, atât din

carte cât și în praxă, plugăria. Mergând apoi acasă ar fi de pildă celorlalți oameni din sat, iară plugăria ar înainta așa cum ar trebui să fie la noi, iar țara noastră ar ajunge între cele mai bogate din Europa.

Nu e de ajuns ca să ai pământ și brațe de muncă, trebuie să ai pricepere înainte de toate și învățătură. A trecut vremea când se putea zice: am să rămân la coarnele plugului și să lucră cum a lucrat moșul și strămoșul. Astăzi și plugăria trebuie învățată, din carte și din pilda plugarilor luminați, dacă voim să nu rămânem în urma celorlalte popoare.

Pilda cea mai bună trebuie să ne fie Bulgaria. Țară cu pământ mult mai săracăcios decât al nostru, ea este vestită prin grădinele sale precum și prin trandafirii săi. Cum a ajuns însă la acest renume? Așa că guvernele bulgare au trimis țărani din Bulgaria în Belgia și Olanda, ca să învețe la fața locului grădinaritul și cultivarea trandafirilor. Iar astăzi Bulgarii au devenit cei mai vestiți cultivatori de legume și de trandafiri din partea de răsărit a Europei.

Românul este mult mai înțelept și mai cuminte decât Bulgarul. N'a avut însă școală, l-au ținut în întunec și în neștiință.

Viitoare guverne ale României, dați-i Românului puțința să se cultive, să învețe plugăritul dela plugari luminați, să învețe pomăritul, legumăritul, vieritul, florăritul, pădurăritul și celelalte feluri de economie și veți vedea, ce este în stare să facă țaranul nostru, cu mintea și înțelepciunea sa.

Sămânță bună.

O mare pacoste este la noi Românii, că n'avem sămânțe bune. Grâul nostru a început a se corci, tot așa și cucuruzul, ovăsul, orzul, napii, luțerna și celelalte plante. Mașinile noastre de imblătit sunt slabe, de treerat nu prea treerăm bucatele, pământul nici nu l-am arat nici nu l-am grăpat afund, buruienile nu le-am plivit. Nu e mirare apoi, că sămânța ni-s'a piper-nicit, ni-s'a corcit și ni-s'a jigărit, așa că de vreme încoace, oricât neam sbate, nu suntem în stare să producem roada de clasa primă.

Pricina este însă de cele mai multe ori sămânța. Chiar de aceea statul, pe care trebuie să-l doară mai tare această nefericire, ar trebui să se îngrijească de sămânță bună și curată, ar trebui să dea poruncă aspră, ca nimenia să nu samene decât sămânță vizitată și primită de bună de oamenii pricepuți și trimiși la fața locului de cătră stat.

Până atunci zadarnic ne sbatem. Truda noastră este de prisos și roada de plâns. Dați-ne sămânță bună, pluguri bune, și noi ne vom îngriji de gunoi bun și de ajuns. Atunci roada vine iar țara se ridică.

Fel de fel.

Expoziție internațională de galițe. În zilele de 5—10 Februarie a fost la Paris o mare expoziție de galițe din toată lumea. S'au expus zeci de mii de găini, găște, rațe, curci și alte păsări de casă din toate părțile lumii, iar cele mai bine dezvoltate au fost premiate.

Intrecere de economie. Tot la Paris se ținea în 15—24 Martie o întrecere de produse economice, și anume 1, de animale de casă, 2, de lăptărie și de unt, 3, de câini ciobănești, 4, de păsări tăiate, 5, de tot felul de produse economice din Franța, Algeria, Colonii și protectorate.

Expoziția internațională a industriei lăptelui la Paris. În zilele de 17, 18 și 19 Maiu se

„PATRIA“ bancă pentru Credit, Comerț și Industrie societate anonimă, B L A J.**C O N V O C A T O R.**

P. T. Domni acționari ai institutului „PATRIA“, Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj, se invită cu onoare — în sensul § 12 și următorii din statute — la a XL-a (patruzecia) adunare generală ordinară, care se va ține în Blaj, Sâmbătă în 27 Februarie a. e., la orele 15^{1/2} în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Raportul Consiliului de Administrație, raportul Comitetului de Censori, bilanțul și darea absolutului.
2. Distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1926.
4. Intregirea Consiliului de Administrație.
5. Chestiunea completării capitalului societar.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului, resp. la cassa filialelor din Teiuș și Șarmaș, ori la Administrația Centrală Capitulară din Blaj, precum și la institutele membre ale „Solidarității“, acțiile și eventual documentul de plenipotență până la 24 Februarie, ora 12 din zi.

Blaj, la 1 Februarie 1926.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

(ss.) Dr. Victor Macaveiu
președinte

(ss.) Victor Muntean
director executiv.

Bilanț pe anul al XL-lea 1925

Active	C o n t o B i l a n ț		Passive	
Cassa: numerar	1.138.639 88		Capital de acții	6,000,000—
Bon la Postsparkassa	8.131,85 =	1,146.821 73	Fondul de rezervă	2,500,000—
Realități: Casele și mag. inst.	1,900,000—		„ „ penzie	800,000—
Investirile fabr. „Vulcan“	1,000,000— =	2,900.000—	„ pentru amortizarea investitiilor	1,000,000—
Efecte	1—		„ I. M. Moldovan	100,000— =
Acții la bănci	993,250—	993,251—	Depuneri în libele	24,244,888 50
Efectele fondului de penzie	350,000— =	1,343,251—	„ în Ct. Crt.	724,832 60
Scont: Cambii cu giranți	8,642,565 50		Reescont propriu	4,628,590—
„ „ acop. hip.	26,324,350— =	34,966,915 50	„ cu gir	15,190,000—
Conto curent		8,159,637 14	Diverse conturi creditoare	9,151,253 51
Hipotecar		5,362,503—	Interese anticipate	495,182 32
Material de clădire		1,124,614 70	Dividende neridicate	27,851 50
„ cherestea		2,037,244 77	Profit curat	1,998,118 57
Mărfuri		1,451,558 48		
Diverse conturi debitoare		8,127,788 68		
Investiri comerciale		130,751—		
Mobilier		19,431—		
		66,770,517—		66,770,517—

Eșite	C o n t o P r o f i t ș i P i e r d e r e		Intrate	
Interese după depuneri capitalizate	2,333,786 92		Interese de Scont	2,735,954 30
„ „ „ ridicate	50,640 60		„ „ Cto-Curent	660,579 35
„ „ reescont	331,219 07 =	2,715,646 59	„ Efecte	56,367—
Salarii, adaus de scumpete și bani de cvartir		1,098,814—	„ Hipotecar	142,786 50 =
Spese de administrație		523,860 56	Proviziune	1,215,765 56
Marce de prezență		60,200—	Chirie	16,600—
Fracht și porto		364,063 80	Din vânzarea produselor fabricii de cărămizi	1,168,096 24
Contribuție și comp. de timbru		498,758 27	„ „ materialului de constr. și combustibil	734,395 03
Chirie		29,900—	„ „ mărfurilor din prăvălie	558,817 82
Profit curat		1,998,118 57		
		7,289,361 79		7,289,361 79

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 1 Febr. 1926.

Director: Victor Muntean m. p.
expert-contabil,

Șef-contabil: Alesandru Elecheș m. p.
contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Dr. Victor Macaveiu m. p. Dr. A. Chețianu m. p. A. C. Domșa m. p. Al. Pop m. p. V. Suciș m. p. Aug. Caliani m. p.
președinte. v. președinte. contabil autorizat.

Dr. Ionel Pop m. p. Dr. George Borșan m. p. Ing. Ioan F. Negruțiu m. p. Emil Negruțiu m. p. Traian Novac m. p.
S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele. Blaj, la 4 Februarie 1926.

COMITETUL DE CENZORI:

Valer Suciș m. p. Flaviu C. Domșa m. p. Ștefan Pop m. p. Traian German m. p.
președinte. Iuliu Maior m. p. Dr. Traian Denghel m. p. Adrian Oțoiu m. p.

Raportul comitetului de cenzori.**Onorată adunare generală!**

Subsemnatul Comitet de Cenzori am examinat conturile „Bilanț și Profit și Pierdere“ pentru anul 1925 ale institutului „Patria“ Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie s. a. și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Referitor la împărțirea profitului net de Lei 1,998,118 57, ne alăturăm propunerii Consiliului de Administrație, pe care o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând bilanțul pe 1925 să dați atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de Cenzori absolutul pentru gestiunea lor pe anul 1925.

Blaj, la 4 Februarie 1926.

Valeriu Suciș m. p.
președinte,

Dr. Traian Denghel m. p.
notar.